Pedagogisch beleidsplan

Inleiding

Welkom bij Welschap Kinderopvang. Wij bieden opvang voor kinderen van 0-12 jaar in onze kinderdagverblijven, peuteropvang en buitenschoolse opvanglocaties in Heemskerk, Beverwijk en Wijk aan Zee. Daarnaast verzorgen wij ook pauzevervanging voor basisscholen in onze regio.

Onze visie is: ‘Het beste uit jezelf halen!’
Vertaald naar de kinderen betekent dat, dat elk kind mag zijn wie het is. En dat we, door het creëren van een veilige en uitdagende omgeving, elk kind stimuleren om zich optimaal te ontwikkelen. Daarmee willen wij bijdragen aan een stevige basis voor hun verdere leven.

Dit beleid gaat over onze pedagogische denkwijze en hoe we dit toepassen in de praktijk, het pedagogisch handelen. Het is geschreven voor pedagogisch professionals, ouders en andere betrokkenen[1]. Ons beleid geeft richting aan het pedagogisch handelen op de groepen en geeft inzicht in de visie waar Welschap voor staat.

Hoe kun je dit beleid lezen?
In dit document is het mogelijk om per onderwerp door te klikken.
Onderstaande legenda gaat je helpen je wegwijs te maken door het hele document:

Klik hier om terug te gaan naar de inhoudsopgave

Klik hier voor de vorige of volgende pagina

Tekst gaat verder

Verder kun je klikken op alle tegels en sommige afbeeldingen. En wil je terug naar het begin van het hoofdstuk? Klik dan op de titel in de gekleurde balk links.

[1] Als wij spreken/schrijven over ‘ouders’ bedoelen wij ook andere wettelijke vertegenwoordigers van de kinderen, bijvoorbeeld verzorgers.
Als wij bij een pedagogisch professional in de zij-vorm spreken/schrijven, bedoelen wij ook onze mannelijke collega’s.

Inhoudsopgave

Vier kernwaarden

Ontwikkeling in beweging

Vier pedagogische basisdoelen en zes interactievaardigheden

De vier O's: overheid en kwaliteit, ouders, omgeving en opleiden

Vier kernwaarden

Bij Welschap Kinderopvang vinden we het belangrijk dat kinderen het beste uit zichzelf kunnen halen. Hoe doen we dat?
De basis is ons pedagogisch beleid waar vier kernwaarden centraal staan:

Liefdevolle aandacht

Opvangtijd is ontwikkeltijd

Creatief denken en doen

Opgroeien doe je samen

Liefdevolle aandacht

Respect en oprechte aandacht hebben voor elkaar vervullen belangrijke basisbehoeftes. Luisteren zonder woorden of even een knuffel geven, zijn vormen van liefde en oprechte aandacht.
Wij geven kinderen vanuit een positieve houding liefdevolle aandacht en geborgenheid. Daarmee helpen wij het kind zich te ontwikkelen tot een zelfstandig individu, die eigen keuzes wil en durft te maken. We willen kinderen in hun kracht te zetten, door ze de ruimte te geven om te experimenteren en zo hun eigen talenten te ontdekken. Voor een hechtingsrelatie met de kinderen is goede communicatie met ouders belangrijk. De relatie met ouders bouwen wij op vanuit positiviteit en vertrouwen.

"Ieder kind is uniek!"

Opvangtijd is ontwikkeltijd

Spelen is een natuurlijke manier voor kinderen om plezier te hebben en zich te ontwikkelen. Kinderen kunnen alles leren door spel. Zij willen graag eigen ervaringen opdoen, vrijheid ervaren om zelf te mogen handelen en iets uit te proberen. Kinderen houden van ontdekken en avonturen beleven. Ruimte krijgen om, met voor hen interessante materialen, te spelen is een van de belangrijkste voorwaarden voor kinderen om betrokken bezig te zijn. Samen met groepsgenootjes én alleen. Spelen is inspanning en ontspanning.
Door lekker te spelen en te bewegen worden er in de hersenen allerlei nieuwe verbindingen aangelegd, die een belangrijke voorbereiding zijn voor het aanleren van nieuwe vaardigheden. En als die basis stevig is, kan een kind daar het hele verdere leven op voortbouwen.

We vinden het belangrijk dat kinderen tot hun recht komen, hun talenten kunnen ontplooien en hun vaardigheden kunnen ontwikkelen. Door kinderen te betrekken bij het bedenken van activiteiten en het ontwikkelen van thema's, leren kinderen samen te werken en zelfstandig keuzes te maken.

Kinderen leren vooral door zowel binnen als buiten te ontdekken, te ondernemen en hun (on)mogelijkheden in te schatten door kleine risico's te nemen. Dit draagt bij aan een gevoel van zelfvertrouwen.

Door naar kinderen te kijken en luisteren, sluiten onze pedagogisch professionals aan bij de individuele ontwikkeling en behoeftes van kinderen. Niet door het geven van 'schoolse' lesjes maar door het creëren een rijke speelleeromgeving. De pedagogisch professionals spelen mee, observeren en brengen nieuwe ideeën in.

"Help mij het zelf te doen"
Maria Montessori

Creatief denken en doen

Kinderen zijn van nature creatief en vindingrijk. Creativiteit is belangrijk om nieuwe, of ongebruikelijke oplossingen te vinden. Om creativiteit te stimuleren is er meer nodig dan teken- en knutselspullen. Ook op sociaal vlak, tijdens spel, leren kinderen creatief te zijn. Zo oefenen ze in alledaagse situaties waarin ze elkaar tegenkomen.
Het creatieve vermogen wordt het sterkst ontwikkeld in een rijke speelleeromgeving, waarin kinderen gestimuleerd worden oplossingen te bedenken. Zelf en met elkaar. Het gaat erom dat kinderen ervaren dat het oké is om ook buiten de lijntjes te kleuren.

Kinderen mogen bij Welschap experimenteren met kosteloze, natuurlijke en 'open eind' materialen. Naast het aanbod van materialen, worden er allerlei activiteiten rond zang en muziek, drama en verhalen gedaan. Kinderen krijgen de vrijheid om hun eigen nieuwsgierigheid en interesses te volgen en de wereld te ontdekken. Ze leren door te kijken, pakken, proeven, imiteren en uit te proberen. Door de wisselwerking met andere kinderen ontstaan nieuwe vormen van spel. We stimuleren het creatieve spel door de kinderen de ruimte te geven, zodat ze spelenderwijs hun eigen fantasieën en spelideeën kunnen onderzoeken en vormgeven. De pedagogisch professional doet regelmatig een stapje terug, blijft nabij en laat kinderen zelf bepalen wat en hoe ze iets willen aanpakken.

"Het creatieve proces gaat om plezier beleven met elkaar, boven het resultaat"

Opgroeien doe je samen

Goede begeleiding van kinderen, van baby tot tiener, gaat in onze visie altijd door samenwerking tussen ouders, de kinderen, pedagogisch professionals, de basisschool en anderen die bij het kind betrokken zijn.

Kinderopvang is samen zijn, spelen en leren. Groeien te midden van anderen. Wij willen een kind ruimte geven om fysiek en mentaal te groeien, een plek bieden waar het plezier heeft, zich veilig voelt én nieuwe ervaringen opdoet.

Dit vraagt van ons een nieuwsgierige houding. Hoe is het welbevinden van het kind? Waar heeft het behoefte aan? Waar staat het kind nu? Wat is het volgende stapje in de ontwikkeling? En hoe kunnen we daar, met elkaar, bij aansluiten?

Wij zien ouders als de belangrijkste personen in de omgeving van het kind. Welschap gelooft in pedagogisch partnerschap met ouders, waarin we naast elkaar staan in de opvoeding van onze kinderen. Dit maakt dat wij een band opbouwen met ouders en ook naar hen nieuwsgierig zijn. We staan open voor signalen en vragen. Opgroeien en opvoeden gaat soms met verrassingen en sprongen. We stemmen met elkaar af en komen steeds een stapje verder in het elkaar leren kennen en versterken.

"Opgroeien is een avontuur;
dat avontuur gaan we samen aan"

Ontwikkeling in beweging

Welschap Kinderopvang vindt het belangrijk dat kinderen gezond zijn en blijven. Wij volgen de wetenschappelijke ontwikkelingen rondom gezondheid van kinderen. Een onderdeel daarvan is bewegen. Kinderen ontspannen en leren door beweging. Hier staat beschreven hoe wij dat bij Welschap doen.

Bewegen

Dat regelmatig bewegen belangrijk is voor de gezondheid en ontwikkeling van jonge kinderen, is al langere tijd bekend. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) adviseert daarom ook dat kinderen van 0 tot 5 jaar minimaal 180 minuten en kinderen van 5 tot 18 jaar gemiddeld 60 minuten per dag lichamelijk bewegen. Wij stimuleren kinderen om te bewegen, zowel binnen als buiten.

Binnen bewegen

Buiten bewegen

Binnen bewegen

Bij Welschap zijn de binnenruimtes ingericht op de ontwikkelingsfasen en leeftijd van de kinderen. Peuters hebben bijvoorbeeld meer ruimte nodig dan baby's. Binnen moeten peuters de mogelijkheid krijgen om te klimmen en te klauteren, zonder dat dit onveilig wordt.

Ook baby's zoeken al gauw de grenzen op van het bewegen. Zij trekken zich op aan een stoel, een rekje of draaien zich om. Zij krijgen de vrijheid en stimulans om die grenzen te verleggen. Baby's krijgen veel bewegingsruimte doordat we ze vaak op hun rug of buik laten spelen.

Het is wetenschappelijk bewezen dat bewegen noodzakelijk is om de hersens te laten rijpen. Stilzitten is er dus niet bij. Een tafelmoment duurt zo kort mogelijk. We kijken naar de behoefte van kinderen en sluiten aan waar dat kan.

Als het om de fijne motoriek gaat, bieden we activiteiten aan waar kinderen hun bewegingen in kunnen ontdekken. Daarom werken wij niet productgericht, maar procesgericht. Bijvoorbeeld een baby smeert met scheerschuim of verf, terwijl een peuter verven met een kwast ontdekt. »

Binnen bewegen

Beeldschermtijd

Baby's
Voor een baby is kijken naar een beeldscherm niet geschikt. De kans bestaat dat het kind overprikkeld raakt. Bovendien is het licht van telefoons en tablets niet goed voor de ogen van de baby.

Peuters
Spelen, slapen en contact met anderen zijn voor jonge kinderen belangrijk in hun ontwikkeling. Kinderen van 0 tot 2 jaar hebben nog relatief veel slaap nodig. De tijd die overblijft is om te spelen en te ontdekken. Ze moeten verschillende ervaringen opdoen, samen met anderen. Daarom proberen we schermtijd in deze leeftijd zo veel mogelijk te beperken tot maximaal een half uur per dag.

Kinderen van 4-12 jaar
Naast allerlei activiteiten zoals lezen, knutselen, spelen en sporten wordt er op de bso ook soms een film gekeken of een computerspel gespeeld. We zorgen voor een gezonde balans tussen online en offline. We maken daarom afspraken over schermtijd op de groep en houden toezicht op wat de kinderen doen.

"Bewegen is echt een speerpunt bij ons. Daarnaast zijn er natuurlijk ook momenten om samen te chillen"

Buiten bewegen

Buiten kan er in de frisse lucht worden gespeeld en de omgeving worden ontdekt. Door veel buiten te spelen ontwikkelen kinderen zich onder andere motorisch, cognitief en sociaal. Ook stimuleert het de zintuigen.
Kinderen leren vooral door buiten te ontdekken, te ondernemen en hun (on)mogelijkheden inschatten door kleine risico's te nemen, wat bijdraagt aan een gevoel van zelfvertrouwen. Daarom proberen wij elke dag buiten te spelen.

"Wij bieden een rijke speelleeromgeving, zowel binnen als buiten"

Pedagogische basisdoelen en interactievaardigheden

De ontwikkeling van het kind staat centraal in de kinderopvang. Het gaat daarbij om brede ontwikkeling met aandacht voor sociale activiteiten als samen spelen, samenwerken en leren van en met elkaar. Deze aanpak helpt kinderen bij een goede start in het basisonderwijs en de samenleving.

Verantwoorde kinderopvang en pedagogische doelen

Een kinderopvang moet verantwoorde kinderopvang bieden. Dit betekent dat de kinderopvang moet voldoen aan vier pedagogische doelen (Riksen-Walraven, 1998):

- **Emotionele veiligheid voor het kind bieden**
  pedagogisch professionals van Welschap tonen respect voor (de zelfstandigheid van) de kinderen. Maar stellen ook grenzen en bieden structuur, zodat kinderen zich veilig en geborgen voelen.

- **Persoonlijke kwaliteiten bevorderen**
  pedagogisch professionals dagen kinderen spelenderwijs uit, zodat ze lichamelijke en verstandelijke vaardigheden leren. Net als taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Zo leren kinderen steeds zelfstandiger functioneren.

- **Sociale kwaliteiten bevorderen**
  Welschap Kinderopvang begeleidt kinderen in hun communicatie met anderen. Spelenderwijs krijgen kinderen sociale kennis en vaardigheden, zodat ze steeds zelfstandiger relaties met anderen kunnen opbouwen.

- **Normen en waarden overbrengen**
  pedagogisch professionals stimuleren kinderen om kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving. Zoals een respectvolle omgang met anderen.

Pedagogische basisdoelen en interactievaardigheden

Zes interactievaardigheden

Om de vier pedagogische basisdoelen optimaal te kunnen realiseren, zijn er zes interactievaardigheden ontwikkeld. Deze interactievaardigheden zijn de basis voor het handelen van de pedagogisch professionals.
Door middel van voorbeelden laten we per leeftijdsgroep zien hoe onze pedagogisch professionals de zes interactievaardigheden toepassen in de praktijk. Zo willen we inzicht geven in wat we doen en waarom we dat doen.

1. Sensitiviteit en responsiviteit
2. Autonomie respecteren
3. Structureren en grenzen stellen
4. Praten en uitleggen
5. Ontwikkeling stimuleren
6. Interacties in groep begeleiden

1. Sensitiviteit en responsiviteit

De pedagogisch professional vangt signalen op over hoe een kind zich voelt. De behoefte aan ondersteuning wordt opgemerkt, goed geïnterpreteerd en beantwoord. Met andere woorden: de pedagogisch professional reageert op een sensitieve manier en is een veilige haven voor het kind.

Resultaat: Een kind voelt zich begrepen, geaccepteerd en veilig.

Voorbeeld baby
Ismael ligt op het kleed, maar hij spartelt en begint te huilen. “Wat is er Ismael, heb je het niet meer naar je zin?” De pedagogisch professional tilt Ismael op en troost hem. Ismael stopt met huilen. Hij legt zijn hoofdje op haar schouder. Hij kijkt de pedagogisch professional even aan en legt dan zijn hoofdje weer op haar schouder. “Wil je even samen knuffelen, Ismael?” Ismael pakt haar nog steviger vast en de pedagogisch professional knuffelt hem nog een keertje.

Meer voorbeelden

1. Sensitiviteit en responsiviteit

Voorbeelden:

Dreumes
Soof van 16 maanden is verdrietig. Ze heeft moeite met afscheid nemen van haar moeder. De pedagogisch professional troost haar en ze zegt:“Ik zie dat je verdrietig bent. Zullen we samen naar mama gaan zwaaien? Kom, we gaan bij het raam staan.”De pedagogisch professional tilt Soof op en samen zwaaien ze moeder uit.

Peuter
Bob probeert een stukje brood aan zijn vork te prikken, maar het lukt nog niet zo goed. De pedagogisch professional vraagt: “Bob, ik zie dat probeert je brood te eten met het vorkje. Lukt dat?” Bob zegt: “Het lukt niet met prikken.” De pedagogisch professional vraagt: “Wil je het zelf doen of zal ik je helpen?” Bob wil graag dat de pedagogisch professional hem helpt en met een beetje hulp gaat het al beter. Bob kijkt daarna blij, omdat het gelukt is zijn brood op te eten.

Jonge schoolkind
Het is de eerste week van Ruben op de bso. Bij binnenkomst staat Ruben wat stil en afwachtend met zijn jas aan inhet midden van de groep rond te kijken. De pedagogisch professional ziet dit en zegt: “Wat fijn dat je er bent, Ruben. Kom, ik loop met je mee naar de kapstok zodat je weet waar je je jas kunt ophangen. Zullen we daarna samen eens kijken wat je hier allemaal kunt doen op de groep?” Ruben knikt opgelucht en hij loopt samen met de pedagogisch professional naar de gang.

Oudere schoolkind
Rosa is 10 jaar, ze komt de bso binnen en laat trots haar schilderij zien. “Kijk eens wat ik heb gemaakt!”De pedagogisch professional reageert enthousiast en zegt: “Wat creatief van je, hoe heb je dat gemaakt?” Rosa begint te vertellen en ze raakt er niet over uitgepraat. Daarna vraagt ze in de groep aan een paar kinderen wat zij ervan vinden, maar door de drukte van binnenkomende kinderen, horende kinderen haar niet. Rosa zegt teleurgesteld: “Ze zien het niet.” De pedagogisch professional zegt: "Ik snap dat je heel graag aan iedereen je schilderij wilt laten zien. Zou het tafelmoment daar straks een goed moment voor zijn, denk je?” Rosa antwoordt blij: “Ja, dat is een goed idee!”

2. Autonomie respecteren

Het ontwikkelen van zelfvertrouwen hangt sterk samen met de positieve ervaringen die een kind opdoet. De pedagogisch professional speelt hierin een grote rol. De eigen wil van het kind wordt herkend en gewaardeerd. Zo worden kinderen bij Welschap wel gestimuleerd maar niet gedwongen om iets te eten, te drinken of aan een activiteit mee te doen.

Ook krijgen kinderen de ruimte om zelf initiatieven te nemen en handelingen uit te proberen, op een manier die bij hen past. Door waardering en respect van de pedagogisch professional, krijgen kinderen de kans om hun eigen individualiteit en zelfstandigheid te ontwikkelen. Ze leren om initiatief te nemen, mee te denken en eigen keuzes te maken. Zo ontwikkelen ze een verantwoordelijkheidsgevoel.

Resultaat: Het kind mag zijn wie het is. Ze krijgen hierdoor een positief zelfbeeld, zelfvertrouwen en respect in eigenheid. Naar mate de kinderen ouder worden treedt er verschuiving op: van afhankelijkheid naar zelfstandigheid.

Voorbeeld jonge schoolkind

Joost, Mason en Sansa komen binnen en zeggen: “Sinterklaas is in het land!” De pedagogisch professional zegt: “Ja, ik heb Sinterklaas ook gezien. Wij vieren op de bso ook het sinterklaasfeest. Hebben jullie misschien ideeën voor op ons verlanglijstje?” vraagt de pedagogisch professional. “Ja, we hebben heel veel ideeën!”, zeggen de kinderen in koor. De pedagogisch professional laat de kinderen zelf aan de slag gaan met speelgoedfolders, scharen, lijm en papier. Andere kinderen mogen ook meedoen.

Meer voorbeelden

2. Autonomie respecteren

Voorbeelden:

Baby
Het is tijd voor Matz zijn fruithapje. Matz draait zijn hoofd steeds weg op het moment dat de pedagogisch professional zijn fruit aanbiedt. Matz geeft duidelijk aan dat hij geen behoefte heeft aan eten. De pedagogisch professional vraagt: “Heb je geen trek, Matz? Dan proberen we het op een later moment nog een keer.”

Dreumes
Stef speelt met de blokken. Hij probeert de blokken te stapelen, maar de blokken vallen elke keer om. Hij begint opnieuw en weer valt de toren om. Stef kijkt beteuterd naar de blokken. De pedagogisch professional gaat naast Stef zitten en geeft de blokjes aan. De pedagogisch professional vraagt: “Zullen we het samen proberen, Stef?” Stef wil de blokjes zelf op de toren zetten. Elk blokje wat hij erop zet blijft staan, dus het lukt. Samen klappen ze in hun handen en roepen: “Jeej!”

Peuter
De pedagogisch professional gaat met de peuters naar de toiletten. Lotte pakt uit de kast een potje en gaat hierop zitten. “Wil je niet op de wc plassen, Lotte?” vraagt de pedagogisch professional. “Nee, ik wil op het potje.” De pedagogisch professional vraagt: “Wil je het samen proberen, Lotte? Dan houd ik je vast en mag je daarna de wc doorspoelen.” “Ja!” antwoordt Lotte.

Oudere schoolkind
Amir vraagt: “Mag ik buiten op het grote plein spelen?” “Heb jij een zelfstandigheidsverklaring, Amir?”, vraagt de pedagogisch professional. De pedagogisch professional legt uit dat Amir zijn ouders hier toestemming voor moeten geven en vraagt of hij weet wat hij met die verklaring mag op de bso. Boaz vertelt dat hij weet dat hij dan alleen naar buiten op het grote plein mag en alleen naar huis mag gaan. “Hoe zou jij een zelfstandigheidsverklaring kunnen krijgen, denk je?” vraagt de pedagogisch professional. Amir zegt: “Ik ga het vandaag vragen aan mijn ouders en dan krijg ik de verklaring misschien meteen.” “Dat is een slim idee, Amir!” zegt de pedagogisch professional.

3. Structureren en grenzen stellen

Het gaat er bij deze vaardigheid om situaties en activiteiten zo te organiseren dat kinderen ze kunnen overzien en met succes kunnen doen. Daarnaast gaat het erom duidelijk te kunnen maken wat er van de kinderen verwacht wordt en hoe zij aan die verwachting kunnen voldoen. De pedagogisch professional biedt structuur op een vriendelijke, respectvolle en doortastende manier. Bij Welschap geven we geen time-out, we sluiten kinderen niet buiten, maar blijven in gesprek en helpen kinderen om hun emoties te reguleren. Wat kinderen nodig hebben is een time-in: persoonlijke aandacht van een zorgzame pedagogisch professional. Soms kan het helpend zijn om een kind even uit de situatie te halen, in gesprek te gaan en het kind weer positief op weg te helpen.

Resultaat: Een kind kan hiermee de situatie overzien en de omgeving verkennen binnen veilige kaders.

Voorbeeld peuter

Lot speelt op de grond met een auto. Sil pakt het af en Lot begint te huilen. De pedagogisch professional troost Lot en vraagt of Sil even bij hen komt. Sil houdt de auto achter zijn rug. “Sil, ik zie dat jij de auto van Lot hebt afgepakt. Daar wordt Lot verdrietig van.” “Maar ik wil ook een roze auto!” zegt Sil. Dat begrijpt de pedagogisch professional en zegt: “Als jij de auto teruggeeft aan Lot, dan zoeken wij een andere roze auto in de bak.” Sil geeft de auto terug en rent naar de bak met andere auto’s.

Meer voorbeelden

3. Structureren en grenzen stellen

Voorbeelden:

Baby

Loena trekt steeds aan het haar van de pedagogisch professional. “Loena, niet doen dan doe je me pijn.” Loena trekt vervolgens weer aan het haar van de pedagogisch professional. “Loena, zachtjes doen” benoemt de pedagogisch professional. “Als je aan mijn haren trekt doet het pijn. Ga mij maar aaien, Loena. Kijk, dat doe je zo.” De pedagogisch professional doet het voor bij Loena. “Ga jij mij ook aaien?” vraagt de pedagogisch professional. Loena aait en zegt: “Aai, aai.” “Ja, dat is lief.” benoemt de pedagogisch professional.

Dreumes

Charley speelt in de huishoek. Hij stopt speelgoed in een pannetje en haalt het er weer uit. Hij herhaalt dit keer op keer. Hij is heerlijk geconcentreerd bezig met zijn spel. De pedagogisch professional zegt: “Lieve kinderen, we gaan zo opruimen. Je mag nog heel even spelen”. Na enkele minuten geeft zij aan dat het tijd is en het opruimlied wordt gezongen. Sommige kinderen zingen mee en beginnen met opruimen. Charley is nog volop bezig in zijn spel. De pedagogisch professional gaat bij Charley zitten en zegt: “Charley, we gaan opruimen, want we gaan zo aan tafel. Zullen we nu al het speelgoed in de opruimbak stoppen? Dat kan jij al heel goed.” De pedagogisch professional doet het voor en Charley volgt haar.

Jonge schoolkind

Tijdens de vakantieperiode heeft Sven moeite met afscheid nemen. Hij huilt en is boos dat zijn mama weggaat. Sven wil niet getroost worden en gaat op de bank zitten. De pedagogisch professional neemt even afstand en benoemt dit, zodat Sven even rustig kan worden. Daarna vraagt ze hoe hij zich voelt en zegt ze dat hij best verdrietig mag zijn. Sven antwoordt: “Wanneer komt mijn mama terug?” De pedagogisch professional zegt: “Kijk Sven, daar hebben we dagritmekaarten voor. Kom maar eens kijken. Wil jij stap voor stap vertellen wat je ziet op de kaarten?” Sven en de pedagogisch professional nemen samen de kaarten door. “Als je het even niet meer weet, dan kun je bij de dagritmekaarten gaan kijken.” De pedagogisch professional vraagt: “Vind jij het leuk om vandaag de knijper te verplaatsen op de dagritmekaartjes?”

Oudere schoolkind

De bso heeft een uitje naar de speeltuin. Rick, Suus, en Josef rennen bij aankomst meteen weg. De pedagogisch professional roept de kinderen terug en zegt: “Ik weet dat jullie meteen willen spelen, maar weten jullie nog dat we op de bso hebben afgesproken dat we eerst onze spullen bij het rode bankje neer zouden leggen?” De kinderen geven aan dat ze dit even vergeten waren. De pedagogisch professional zegt: “Als je alles hebt neergelegd, kun je lekker gaan spelen. Wij lopen rond en als er iets is, dan kom je naar ons of naar de verzamelplek toe. Veel plezier!”

4. Praten en uitleggen

Een pedagogisch professional, die goed is in praten en uitleggen, verwoordt handelingen, situaties, gevoelens en intenties van kinderen op een manier die de kinderen begrijpen. Ze sluit aan bij de interesses van de kinderen, en praat vooral met en niet tegen of over de kinderen. De pedagogisch professional benoemt wat er gebeurt en geeft woorden aan de verschillende emoties. Hierbij is het belangrijk om goed te kijken en te luisteren naar de behoefte van het kind.

Resultaat: Een kind leert de taalschat te vergroten en de wereld om hem heen te begrijpen.

Voorbeeld baby
Livia van 4 maanden oud huilt. De pedagogisch professional tilt haar op en zegt: “Ik zie dat je verdrietig bent, heb je misschien gepoept? Kom, we gaan even naar je luier kijken. Ik leg je op het aankleedkussen.” De pedagogisch professional houdt oogcontact met haar en zegt: “Nu doe ik je broek uit en maak ik je romper en luier los. Ja, je hebt gepoept. Dan maak ik nu je billen schoon. Hier komt het natte doekje, niet schrikken hoor.” Als Livia weer is aangekleed, zegt de pedagogisch professional: “Zo, dat voelt beter toch?”

Meer voorbeelden

4. Praten en uitleggen

Voorbeelden:

Dreumes
Er staat een vrachtauto in de straat. Jonah van 16 maanden staat bij het raam. Hij wijst en roept enthousiast: “Tato!” De pedagogisch professional ziet Jonah wijzen en loopt naar hem toe. “Wat gebeurt daar? Dat heb je goed gezien Jonah, dat is inderdaad een vrachtauto. In die auto gaan allemaal spullen, zie je dat? Een stoel, een tafel.” “Toel!” roept Jonah blij. Hij wijst op de stoel in de groep. De pedagogisch professional zegt: “Ja, dat is ook een stoel, net als bij de vrachtauto! Daar kunnen wij op zitten.”

Peuter
Na de muziekactiviteit vraagt de pedagogisch professional om de instrumenten in de koffer op te ruimen. Simon vindt dat nog lastig en houdt zijn gitaar stevig vast. De pedagogisch professional laat dit even toe. Naud ziet dit en rukt hardhandig de gitaar uit Simons handen. De pedagogisch professional benoemt: “Ik snap je Naud, jij weet dat hij in de koffer hoort, maar Simon mag het zelf doen.”

Voorbeeld jonge schoolkind
Nikola is 4 jaar oud en is net gestart op de bso. Ze komt stil en met grote ogen de groep binnen. Ze gaat aan tafel zitten en kijkt afwachtend om zich heen. De pedagogisch professional ziet dat Nikola om zich heen kijkt en ze loopt naar haar toe. “Hoi Nikola, wat fijn dat je er weer bent! Weet je nog waar we vandaag mee beginnen?” Nikola schudt haar hoofd. De pedagogisch professional glimlacht bemoedigend en zegt: “Dat snap ik helemaal, je bent hier ook nog maar net. Zullen we even naar de dagritmekaarten gaan kijken? Dan weet je precies wat er komen gaat vanmiddag”.

Oudere schoolkind
Sam en Jayden van 8 en 9 jaar hebben een plan bedacht. Ze willen graag het grote legokasteel bouwen zoals het op de legotekening afgebeeld staat. Sam haalt de bak met lego uit de kast en gooit hem leeg op de grond. Na een kwartier ziet de pedagogisch professional dat hun enthousiasme vermindert. “Ik hoor gemopper, vertel eens, wat is er aan de hand?”. De jongens geven aan dat het kasteel niet lijkt op het voorbeeld. “Het is ook best lastig om het precies na te maken. Zullen we samen eens naar het voorbeeld kijken?” vraagt de pedagogisch professional. Samen bespreken ze wat erop te zien is en hoe ze het bouwen aan gaan pakken.

5. Ontwikkeling stimuleren

De pedagogisch professionals stimuleren de kinderen op verschillende vlakken: sociaal-emotioneel, taal, motorisch, creatief en cognitief. Kinderen ontwikkelen zich door te spelen in een rijke speelleeromgeving, zowel binnen als buiten. De omgeving is betekenisvol en uitdagend ingericht, waarin de pedagogisch professional kansen grijpt of creëert om het individuele kind een stapje verder te helpen.

Er wordt op het kinderdagverblijf en de peuteropvang met thema's gewerkt waardoor het activiteitenaanbod inspirerend en interessant is voor kinderen. Bij de bso wordt tijdens de schoolvakantie weken ook vaak met thema`s gewerkt.

Resultaat: Kinderen krijgen de kans om zich verder te ontwikkelen.

Voorbeeld oudere schoolkind

Het valt de pedagogisch professionals op dat de oudste kinderen niet echt tot spel komen en de kinderen hangen een beetje rond. De pedagogisch professionals besluiten daarom om met deze kinderen in gesprek te gaan over het activiteitenprogramma. Waar hebben de kinderen behoefte aan? Dat blijkt een groot succes. Samen bedenken zij 'de toneelclub', waarin iedereen zijn talenten mag laten zien aan de groep. In de weken die volgen wordt het spel 'de toneelclub' volop gespeeld. De pedagogisch professionals volgen het spel en ondersteunen de kinderen om hun spelideeën verder vorm te geven.

Meer voorbeelden

5. Ontwikkeling stimuleren

Voorbeelden:

Baby
Maja van 7 maanden ligt op haar buik in de box. Ze is aan het oefenen met tijgeren, maar ze gaat steeds achteruit. Dit frustreert haar en ze laat dit horen. De pedagogisch professional ziet dit en vraagt: “Ik zie dat je een beetje boos wordt, lukt het niet om vooruit te komen, Maja? Zal ik jou even op een plekje leggen waar het makkelijker gaat?” De pedagogisch professional tilt Maja op en legt haar op de linoleumvloer met een speeltje op reikafstand, zodat ze wordt uitgedaagd om zich naar voren te bewegen.

Dreumes
Op de groep zijn de dreumesen Vincent, Toine en Ashley dol op klimmen en klauteren. Ze klimmen overal op. Zelfs op de eettafel. De pedagogisch professionals willen iets aan de situatie veranderen. Zij weten dat dreumesen zich al bewegend ontwikkelen en dat klimmen belangrijk is voor ontwikkeling van de motoriek en balans. Daarom creëren zij een hoekje met een Pikler klimdriehoek met glijplank, waar ze veilig en naar hartenlust kunnen klimmen en klauteren. De dreumesen laten de eettafel voortaan met rust.

Voorbeeld peuter
Op de peuteropvang is er een nieuw thema over het verkeer. Samen bekijken ze een paar mooie platen en boeken over treinen. De pedagogisch professionals hebben een hoek gecreëerd waar de kinderen kunnen naspelen hoe je met de trein gaat. Er is een loket, een wachtbankje en de trein. Het ziet er allemaal heel echt uit. De pedagogisch professionals introduceren de hoek door met elkaar de verschillende rollen voor te spelen: de passagier, de kaartverkoper, de conducteur en de machinist. Zo weten de kinderen welk spel je hier kunt spelen. Na afloop mogen er 4 kinderen in de hoek gaan spelen.

Jonge schoolkind
Cato en Borre willen vandaag graag in het atelier aan de slag. “Wat willen jullie maken?” vraagt de pedagogisch professional. Cato en Borre roepen enthousiast: “Een vlinder!” De pedagogisch professional reageert enthousiast en vraagt welke materialen ze nodig hebben. Cato zegt: “Een wc-rol.” Ze lopen naar de kast met daarin allerlei kosteloos materiaal. Borre en Cato rommelen in de bak en komen al gauw met verschillende spullen terug. “Hiermee ga ik de vleugels maken en dit worden de pootjes” benoemt Borre. De pedagogisch professional blijft in de buurt om te zien of de kinderen lekker bezig blijven en of ze nog iets nodig hebben.

6. Interacties in de groep begeleiden

In de kinderopvang brengen kinderen geruime tijd door met andere kinderen. Interacties tussen kinderen zijn van groot belang, omdat ze bijdragen aan de brede ontwikkeling zoals de taalontwikkeling. Ook voorspellen ze hun welzijn, sociaal-emotionele ontwikkeling en sociale competenties op latere leeftijd. Bovendien bieden onderlinge interacties kinderen kansen om initiatief te nemen, dingen op te lossen en samen te werken. De pedagogisch professional faciliteert, stimuleert en waardeert de onderlinge interacties door ze op te merken en te begeleiden. Zij doet soms een stapje terug om kinderen ruimte te geven voor eigen initiatieven.

Resultaat: Het kind ervaart: 'Ik mag er zijn, wij mogen er zijn, anderen vinden mij aardig, we zijn hier samen'. Het kind ontwikkelt sociale vaardigheden.

Voorbeeld dreumes

De dreumesen zitten aan tafel voor een broodje. Sep moet nog aan tafel komen, maar struikelt en valt op de grond. Hij begint te huilen. De andere dreumesen kijken naar Sep. De pedagogisch professional troost Sep en neemt hem aan tafel op schoot. Ze benoemt wat er gebeurde naar de andere kinderen. "Hij is verdrietig, dus daarom ga ik hem troosten." Kerinn zit naast de pedagogisch professional en steekt haar hand uit naar Sep. "Wil jij hem ook troosten, Kerinn? Dat is lief van jou. Vind je het goed Sep als Kerinn jou ook troost?" Sep knikt en kijkt naar Kerinn.

Meer voorbeelden

6. Interacties in de groep begeleiden

Voorbeelden:

Baby
Job is 8 maanden en Halima 10 maanden. De pedagogisch professional heeft hen naar de babyhoek gebracht. Halima vindt Job heel interessant en kruipt naar hem toe. Ze voelt aan zijn haar. Job ligt op zijn buik en kijkt Halima aan. De pedagogisch professional zit naast Job en zegt: “Halima wil jou even aaien, Job. Dat is lief.” Job kijkt naar de pedagogisch professional en dan weer naar Halima. Hij geeft haar een glimlach. “Zie je dat Halima, Job lacht naar jou. Ik denk dat hij het leuk vindt dat je hem aait.”

Peuter
De peuters gaan naar buiten. Rachida, een oudere peuter ziet dat Feline, een jonge peuter, nog moeite heeft om haar jas aan te doen. Ze wil Feline graag helpen en legt de jas voor Feline op de grond. Feline gaat steeds aan de verkeerde kant van de jas staan, waardoor het haar niet lukt om haar de jas aan te krijgen. De pedagogisch professional ziet wat er gebeurt. “Rachida, wat goed dat je Feline probeert te helpen! Zullen we het samen doen?”

Jonge schoolkind
Nick, Leon, Willow en Paola hebben het dierenkwartet uit de kast gehaald en zoeken een plekje aan tafel. Tijdens het spelen van het spel ontstaat een discussie over de regels en het spel stopt hierdoor. De pedagogisch professional ziet dit en loopt naar het groepje toe. “Ik zie dat jullie aan het kwartetten zijn, maar volgens mij is er nu iets niet duidelijk. Kan jij uitleggen wat er aan de hand is, Willow?” Daarna luisteren ze naar het verhaal van Nick. “Oké, het is duidelijk wat er aan de hand is. Weten jullie hoe we achter de juiste spelregel kunnen komen?” De kinderen antwoorden dat die meestal op de doos staan. “Nou, laten we die er dan bij pakken, dan weten jullie het zeker.” Paola leest langzaam voor wat er op de doos staat: “Je mag nog een keer als je goed hebt geraden.” De pedagogisch professional zegt: “Nou, kunnen jullie weer verder?” De kinderen knikken en vervolgen hun spel.

Voorbeeld oudere schoolkind
De pedagogisch professionals vertellen aan de kinderen dat hun groep het zomerfeest van de bso mag organiseren. De kinderen roepen meteen door elkaar. De pedagogisch professional grijpt in. “Jullie zijn heel enthousiast, maar we moeten eerst afspraken maken. Hoe gaan we de taken verdelen?” Er ontstaat een lijst met onderwerpen en taken, die verdeeld worden onder de kinderen. Zo leren de kinderen zelf beslissingen te nemen en samen te werken.

De vier O's

De vier O’s zijn onderdeel van het kwaliteitsbeleid van Welschap Kinderopvang. In dit beleid worden er verschillende facetten beschreven die te maken hebben met overheid en kwaliteit, ouders, omgeving (intern en extern) en opleiden.

Overheid en kwaliteit

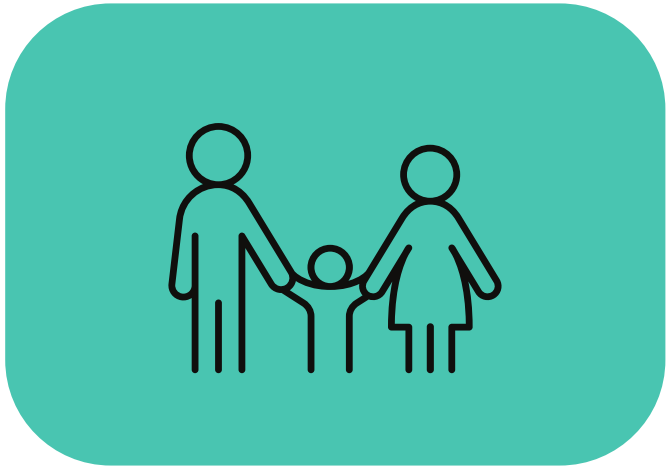

Ouders

Omgeving

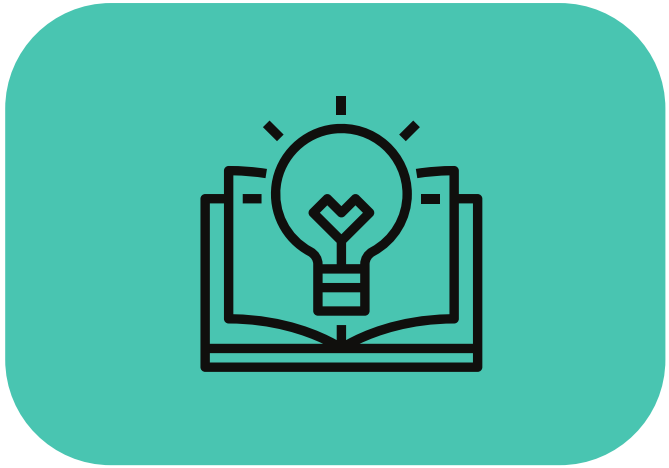

Opleiden

Overheid en kwaliteit

De wereld waarin kinderen opgroeien verandert en de kijk op opvoeden verandert mee. Daarom vindt Welschap het belangrijk om goed op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen en te voldoen aan de geldende regelgeving die de overheid aan de kinderopvang stelt.

Stamgroep
Het kind wordt opgevangen in zijn vaste groep. Bij dagopvang en peuteropvang is dat in stamgroepen en bij de bso in basisgroepen. In de dagopvang werken wij met verticale en horizontale stamgroepen. In de bso splitsen we de basisgroep soms op in verschillende ruimten naar 8- en 8+ groepen. In de locatiewerkplannen staat per locatie beschreven hoe de samenstelling en maximale omvang van de groep er per locatie eruit ziet.

Met toestemming van de ouders kan een kind gedurende een periode worden opgevangen in een andere stam- of basisgroep dan de eigen groep.

Denkend vanuit basisveiligheid en hechting, wordt binnen de kinderopvang gewerkt met vaste gezichten op de groep. Bij de deur van de groep hangt het rooster van de pedagogisch professionals, zodat iedereen weet wie er die dag werkt.

Vaste gezichten criterium
Een vaste, vertrouwde pedagogisch professional biedt emotionele veiligheid aan een kind. Dus als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep.

De pedagogisch professional weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen. Daarom geldt:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch professionals vereist bij een groep volgens de beroepskracht-kindratio (BKR), zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch professionals zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

Mocht er tijdelijk worden afgeweken van het vaste gezichten criterium wegens ziekte, verlof of vakantie, dan wordt er bij voorkeur een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep ingezet. Als dat niet mogelijk is, dan gaat de voorkeur uit naar een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht. »

Overheid en kwaliteit

Mentorschap
Elke pedagogisch professional heeft een aantal kinderen onder haar hoede. Zij wordt mentor genoemd. Dit is een vaste pedagogisch professional van de stam- of basisgroep. Tijdens het kennismakingsgesprek en in het Ouderportaal van het digitale systeem ‘Konnect’ laat de pedagogisch professional de ouders weten dat zij de mentor van hun kind is. Zij volgt de ontwikkeling en welbevinden van het kind, voert observaties uit en legt deze vast in het kindvolgsysteem van Welschap. De mentor deelt de observaties digitaal via Konnect en houdt de jaarlijkse oudergesprekken over de ontwikkeling van het kind.

Vierogenprincipe
De dagopvang op onze locaties is zo georganiseerd dat een pedagogisch professional zijn werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit heet het vierogenprincipe en is wettelijk voorgeschreven.
Voor de bso is dit niet wettelijk vastgelegd. Wij hechten belang aan transparant werken.

Daarom kan er bij de bso groepen te allen tijde meegekeken, meegeluisterd en binnengetreden worden en is ervoor gekozen om geen een-op-een uitstapjes te maken.
Dit om te voorkomen dat volwassenen zich binnen een locatie, gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Per locatie kan de invulling iets afwijken. Hoe dat op een specifieke locatie geregeld is, staat beschreven in het locatiewerkplan.

Drie-uursregeling
De drie-uursregeling die in de wet Kinderopvang beschreven staat, geeft ruimte om af te wijken van de BKR. Deze regeling geldt voor de dagopvang en de buitenschoolse opvang bij volledige dagen. Volledige dagen bij de bso zijn bijvoorbeeld studiedagen of schoolvakantieopvang.

De drie-uursregeling wordt ingezet op de momenten dat er minder kinderen zijn. Dat is op het kdv in de ochtend, tijdens het slapen van de kinderen, tijdens de pauze van de pedagogisch professionals en aan het eind van de dag. Op welke tijden we afwijken van de bezetting is per locatie verschillend en staat beschreven in het locatiewerkplan.

Soms werken we op een kleine bso met lage kind bezetting met één pedagogisch professional. Dan wordt er op die locatie een locatie-assistent ingezet.

Open deuren beleid
Wij zetten regelmatig de deuren open tussen groepen. Vanuit de visie dat kinderen ruimte en mogelijkheden krijgen om de wereld te ontdekken buiten de vaste stam- of basisgroep. Hiermee verruimen wij de speelmogelijkheden van het kind. Ze kunnen spelen met andere kinderen en materialen. Extra speelruimte benutten in de centrale gang behoort ook tot de mogelijkheden. Uitzonderingen hierop zijn te lezen in het locatiewerkplan.

Ouders

Kennismaken en wennen
Een goede start met ouders en kinderen vinden wij belangrijk. We maken een afspraak op de locatie, zodat ouders kunnen kennismaken met de medewerkers en de groepsruimtes kunnen bekijken. We nemen met de ouders een kijkje in de stam- of basisgroep waarin het kind geplaatst is en we vertellen over onze visie en werkwijze. Daarnaast horen wij graag van ouders over hun ervaringen met hun kind, zodat wij goed kunnen aansluiten bij wat het kind nodig heeft gedurende de wenperiode. Hoe de wenperiode precies wordt vormgegeven, wordt tijdens het kennismakingsgesprek afgesproken.

Haal- en brengmoment
In de opvangperiode van het kind vinden wij het fijn dat er een moment op de dag is waar wij in contact zijn met de ouders. Wij willen graag horen wat het kind thuis heeft meegemaakt en wij vertellen hoe zijn of haar dag was bij de opvang. Daarom geven wij ouders de gelegenheid om dagelijks op de groep te komen, soms kort en soms uitgebreider. Als ouders of pedagogisch professionals er behoefte aan hebben, is er altijd ruimte voor een gepland gesprek. Eventuele afwijkingen zijn te lezen in het locatiewerkplan.

Meertaligheid in de kinderopvang
Nederlands is de voertaal op alle locaties van Welschap kinderopvang. Wanneer kinderen geen of weinig Nederlandse woorden kennen, hebben we vooral tijdens de wenperiode extra aandacht voor de emotionele veiligheid van het kind. Het kind is in een nieuwe omgeving en begrijpt nog niet veel van wat de pedagogisch professionals of andere kinderen zeggen. Zich thuis voelen kan daardoor lastig zijn (van den Berg & Stam, 2022).

We bieden een gevarieerd en passend aanbod in het Nederlands en door met pictogrammen, foto's, gebaren en voorwerpen te werken. Zo bieden we deze kinderen extra visuele ondersteuning.

Als het kind de Nederlandse taal nog niet goed beheerst, is het voor het welbevinden van het kind belangrijk dat het de moedertaal wel mag gebruiken. Bijvoorbeeld in gesprek met de eigen ouders en, als het zo uitkomt, met kinderen in de groep. Dit bevordert de taalontwikkeling van het kind (van den Berg & Stam, 2022).

Ouders

VVE Thuis
Ouderbetrokkenheid speelt in het aanbod voor VVE (voor- en vroegschoolse educatie) een grote rol.

VVE Thuis is een programma voor gezinnen met kinderen tussen 2,5 en 6 jaar met een risico op een onderwijsachterstand, die ook op de kinderopvang of op school meedoen aan een vve-programma. Met VVE Thuis gaan ouders thuis activiteiten doen met hun kind. De thema's van de vve-programma's Uk & Puk of Startblokken zijn leidend op de locaties. Het kan helpend zijn als de thema's van VVE Thuis hierop aansluiten. Hierdoor komen woorden, begrippen en andere leerinhouden zowel op de peuteropvang of basisschool als thuis aan de orde. Soms lukt het niet om aan te sluiten bij de thema's van Uk & Puk of Startblokken. Het gaat er in eerste instantie om dat ouders met het kind contact maken.

De algemene doelstelling van VVE Thuis is het vergroten van de onderwijskansen van peuters door:

- het bevorderen van hun taalontwikkeling, denkontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling, met accent op het vergroten van de woordenschat;
- het bevorderen van een ondersteunend en stimulerend gezinsklimaat.

Omgeving intern

Invloed van de rijke speelleeromgeving
Kinderen hebben vanaf jonge leeftijd veiligheid en stimulans nodig om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. Deze stimulans vinden ze in hun omgeving; binnen in de groepsruimtes en buiten. We stemmen de omgeving af op de leeftijd en de behoeftes van de kinderen.

Een warme en veilige omgeving zorgt dat kinderen de wereld om hen heen willen ontdekken. De inrichting en het spelmateriaal nodigen kinderen uit tot spelend verkennen en experimenteren. Dit lukt het beste met materialen waar je veel kanten mee op kunt. Daarom kiezen wij vooral voor duurzaam en open eind materiaal. Open eind materialen zijn losse materialen, zoals wasknijpers, autobanden en stokjes, waarbij kinderen hun fantasie volop kunnen gebruiken.

De omgeving op de locaties wordt ook wel ‘de derde pedagoog’ genoemd.

- De eerste pedagoog zijn de kinderen zelf, ze leren van en met elkaar.
- De tweede pedagoog zijn de ‘meer wetende’ volwassenen.
- De derde pedagoog is de groepsruimte, de buitenomgeving en het speelmateriaal.

Samen zorgen deze ‘pedagogen’ voor optimale ontwikkelkansen bij de kinderen.

Buitenruimte
De buitenspeelplaats is een plek waar je met de natuur en anderen in contact komt. Wij willen kinderen het besef van de natuur meegeven. Ervaren en leren wat groeit, bloeit en beweegt. Spelen met zand en water, rennen, klimmen en klauteren. Buiten kan dit nu eenmaal makkelijker dan binnen. Buiten spelen zorgt voor blije kinderen met goede weerstand. De buitenspeelplaats is net zo belangrijk als de binnenruimte.
Naast vrij spel bieden we ook gerichte activiteiten aan, die aansluiten bij de verschillende ontwikkelingsfases. Zoals touwtje springen en balspelen.

We nemen soms ook ‘binnen mee naar buiten’. Naast vooral lekker bewegen en ontdekken, kan er buiten ook worden voorgelezen, gebouwd, gepuzzeld en gegeten.
De kleding van kinderen kan bij elk weertype aangepast worden. Zoals kleding die vies mag worden, een regenjas en laarzen mee van thuis of juist bij stralend weer een petje op. Baby’s hebben veel bewegingservaring en ruimte nodig, maar ook rust en weinig prikkels. Daarom creëren we voor de jongste kinderen een afgebakende ruimte waar zij in alle rust buiten kunnen zijn. »

Omgeving intern

Bij heet weer spelen we vaak buiten met water, zoals met een watertafel of een sproeier.
We vragen ouders om zwemkleding mee te geven. Bij felle zon spelen we zoveel mogelijk in de schaduw. Indien er weinig schaduw is zijn er UV shirts op locatie aanwezig. Kinderen houden altijd kleding aan; minimaal zwemkleding, een luier of hun ondergoed.

We vinden het belangrijk dat alle kinderen deel kunnen nemen aan een waterspel. Mochten ouders zwemkleding of ondergoed te bloot vinden, dan gaan we hierover in gesprek. Zo kan bijvoorbeeld een UV shirt meer bedekking geven.

Omgeving extern

Onderwijs
Het basisonderwijs is een belangrijke samenwerkingspartner voor de kinderopvang. We dragen ten slotte zorg voor dezelfde kinderen. Na een fijne periode bij de kinderopvang dragen we kinderen zorgvuldig over naar het basisonderwijs of soms naar een andere voorziening. Tijdens de basisschoolperiode bezoeken veel kinderen de bso die vaak in de school is gehuisvest. De korte gesprekken met de leerkracht bij het halen en brengen van kinderen, zorgen ervoor dat de pedagogisch professional goed kan inspelen op wat er tijdens de schooldag is gebeurd. De leidinggevende van de bso heeft regelmatig overleg met school, zodat er vanuit een gezamenlijke pedagogisch visie gewerkt wordt. Soms wordt er door de bso afgestemd met de leerkracht of intern begeleider, over wat de beste begeleiding is voor een kind. Dit gebeurt altijd met medeweten en toestemming van ouders.

Voor kinderen die van speciaal onderwijs komen, is ook een mogelijkheid om aan te sluiten bij onze bso-plus. Daar zijn er meer beroepskrachten per kind aanwezig, zodat er meer aandacht kan worden besteed aan het individuele kind.

Observeren en noteren in het digitaal kindvolgsysteem
Welschap biedt een plaats waar kinderen elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar kunnen spelen. Maar het is ook een plaats waar de ontwikkeling van kinderen doelgericht wordt gestimuleerd en ondersteund. De pedagogisch professional heeft zicht op de ontwikkeling van het kind. Daardoor signaleert de pedagogisch professional tijdig een achterstand of voorsprong in de ontwikkeling en wordt er adequaat ingespeeld op de specifieke ontwikkelingsbehoefte van kinderen.

Om een kind goed te leren kennen en inzicht te krijgen in zijn of haar welbevinden en ontwikkeling, observeren we kinderen. We leggen de observaties vast in het digitale kindvolgsysteem van Welschap. Vervolgens stelt de pedagogisch professional het aanbod van activiteiten en handelen daarop af. Wanneer de ontwikkeling van een kind goed wordt gevolgd, is het gemakkelijker om de ontwikkeling van een kind positief te beïnvloeden.

Overdracht aan basisschool
Kinderen van 0 tot 4 jaar worden geobserveerd op de volgende ontwikkelingsgebieden:

- sociaal-emotioneel en betrokkenheid
- de motorische ontwikkeling
- taalontwikkeling
- cognitieve- en rekenontwikkeling

Als een kind vier jaar wordt en naar de basisschool gaat (of naar een andere voorziening), zorgt de mentor voor de overdracht. »

Omgeving extern

De mentor vraagt vooraf om toestemming van ouders. De mentor stuurt via een versleutelde mail het observatieformulier uit het kindvolgsysteem aan de intern begeleider van school. De intern begeleider zorgt ervoor dat de informatie bij de juiste leerkracht komt. Als de overdracht een kind met een VE-indicatie betreft, vindt er ook altijd een ‘warme’ overdracht plaats. Leerkracht, mentor en eventueel ouders voeren een gesprek om het een en ander toe te lichten.

Doorgaande ontwikkellijn
De stap van opvang naar basisonderwijs is voor elk kind een belangrijk moment. Er wordt steeds meer samengewerkt met scholen om die stap zo soepel mogelijk te maken. Elk kind is uniek in zijn of haar ontwikkeling. In een enkel geval zijn er signalen dat het kind nog niet helemaal klaar is voor de basisschool. We streven er naar om tijdig, samen met ouders, contact met school hierover te hebben en de verdere aanpak samen af te stemmen.

Op verschillende plekken zijn er kindcentra gevormd, kinderopvang en school onder één dak. Daar kunnen peuters al af en toe een kijkje nemen in de kleuterklas en zo goed voorbereid de overstap maken. De leerkracht kent het kind dan al een beetje en weet al waar het kind graag mee speelt. Zo bouwt hij of zij makkelijker een vertrouwensband op met het kind. Waar er (nog) geen kindcentrum is gevormd is het onderhouden van contact, tussen pedagogisch professionals en leerkrachten of intern begeleiders van school, noodzakelijk.

Overdracht bso
Kinderen van 4 tot 12 jaar worden door de mentor van de bso voornamelijk geobserveerd op sociaal-emotionele ontwikkeling, welbevinden en betrokkenheid. School heeft de taak om kinderen op alle ontwikkelingsgebieden goed te volgen, maar bij de bso gaat het om vrije tijd. Wij vinden het vooral belangrijk om zicht te houden of kinderen lekker op hun gemak zijn. We onderhouden een nauwe band met scholen waarvan wij kinderen opvangen en met medeweten van ouders wordt zo nodig informatie uitgewisseld over de ontwikkeling of het welbevinden van het kind.

Signaleren en verwijzen bij zorgen over de ontwikkeling
Wij ontvangen kinderen van 0-12 jaar. In deze periode maken kinderen een enorme ontwikkeling door die we aandachtig volgen.

Soms signaleert een pedagogisch professional opvallend gedrag bij een kind. Het kind is teruggetrokken of juist onrustig of opvliegend. Er kunnen zorgen zijn over het welbevinden van het kind en de groep. De pedagogisch professional neemt dan contact op met de ouders en er wordt samen naar de beste aanpak gezocht. Zo nodig kan de pedagogisch professional, in overleg of met toestemming van de ouders, contact opnemen met de jeugdverpleegkundige van Jeugdgezondheidszorg Kennemerland met vragen over ondersteuning van het kind.

Omgeving overig

Omgaan met seksualiteit
De ontwikkeling van seksualiteit begint al vanaf de geboorte. Baby's verkennen hun lichaam, peuters leren het verschil tussen jongens en meisjes en kleuters hebben vragen over seks en liefde. Op school leren kinderen ook hoe een baby in de buik komt of dat er verschillende soorten gezinsvormen zijn. Kinderen hebben recht op deze informatie. Het helpt hen de wereld te begrijpen en maakt ze weerbaar. Bij Welschap luisteren wij naar kinderen die vragen hebben en wij beantwoorden deze vragen serieus. Tenzij het over het privéleven gaat van de medewerker of ouders, of als het niet passend is bij de leeftijd en/of ontwikkelingsfase van het kind. Dan geven wij aan dat die vragen niet gepast zijn.

Namen geslachtsdelen
We gebruiken de benamingen piemel, penis of plasser(tje) en vagina. Verder spreken we over seks en vrijen. Andere benamingen respecteren wij. We gaan in gesprek met kinderen die geslachtsdeelbenamingen gebruiken als scheldwoorden. Hier kijken we weer naar wat passend is voor de leeftijd en ontwikkelingsfase.

Autonomie respecteren
Wij respecteren de autonomie van kinderen. Als kinderen niet op schoot willen zitten of knuffelen dan laten we het initiatief bij het kind en dringen nooit aan. We helpen kinderen op vriendelijke wijze bij het toiletbezoek en stimuleren kinderen om het zoveel mogelijk zelf te doen.

Als we een kind gaan verschonen kondigen we dit altijd van te voren aan. En tijdens het verschonen benoemen we wat we doen.

Seksuele ontwikkeling in spel
Kinderen houden ten alle tijden tijdens spel (bijvoorbeeld met water of verf) minimaal een luier, onderbroek of romper aan. Kinderen leren door situaties na te spelen. Soms wordt er dus ook 'doktertje' gespeeld. Wanneer kinderen kleren uit doen of elkaar geslachtsdelen laten zien, bestraffen we dat niet maar leggen uit dat dit niet de bedoeling is. »

Omgeving overig

Kledingvoorschriften voor medewerkers
Medewerker vervullen een voorbeeldrol en dragen daarom gepaste kleding. Als organisatie streven wij naar een professionele en representatieve uitstraling.
Representativiteit heeft niet alleen te maken met de mate waarin kleding de huid bedekt. Maar ook met hoe de kleding eruitziet en wat erop afgebeeld staat. Ook andere zaken zoals piercings en tatoeages bepalen hoe iemand zich presenteert en kunnen als (seksueel) aanstootgevend worden ervaren. Medewerkers moeten zich ervan bewust zijn of hun manier van kleden past bij de werkzaamheden en het werken met kinderen. Uiteindelijk beslist de leidinggevende of manager of het representatief is voor de organisatie.

Voedingsbeleid
Bij Welschap is er met pedagogisch professionals en diëtisten nagedacht over voeding. Met ons voedingsbeleid willen we een bijdrage leveren aan een gezonde en verantwoorde leefwijze. Het voedingsbeleid is te vinden op de website onder praktische informatie > beleid.

Opleiden

Professionele medewerkers
Op alle groepen werken wij met vaste en flexibele pedagogisch professionals. Zij zijn de spil binnen de opvang, want zij werken direct met de kinderen. Naast hun verzorgende taken begeleiden en stimuleren zij de ontwikkeling van kinderen op een pedagogisch verantwoorde manier. Zij zorgen voor een goede overdracht en samenwerking met ouders, verzorgers en collega's.
Ook zijn de administratieve handelingen die voortkomen uit de dagelijkse werkzaamheden en de licht huishoudelijke werkzaamheden voor de hygiëne op de locatie onderdeel van het werk. Door de Welschap Academie werken de medewerkers aan kennis en hun persoonlijke ontwikkeling en hebben zij toegang tot verschillende opleidingen, online cursussen en mediatheek. Ook is de beroepscode kinderopvang een steun in de rug van medewerkers om het werk nog beter te kunnen doen.

Voor de opvang worden er uitsluitend professionele, gediplomeerde pedagogisch professionals ingezet, die minimaal zijn opgeleid op mbo-niveau 3. Zij krijgen op verschillende manieren ondersteuning bij het uitoefenen van hun werk. Dit gebeurt door de (assistent) leidinggevenden en pedagogisch coaches. Daarnaast vindt er een verplichte en niet-verplichte deskundigheidsbevordering plaats. Concreet is de ondersteuning, training en scholing gericht op veiligheid, op de ontwikkeling van kinderen en op het signaleren van opvallend gedrag.

Inzet stagiaires
Wij bieden mbo- en hbo-studenten de mogelijkheid om zich te oriënteren in de praktijk en hen op te leiden voor een beroep in de kinderopvang. In onze leeromgeving ligt de nadruk op het ontwikkelen en oefenen van vaardigheden die in het beroep nodig zijn.
Stagiaires krijgen een stagebegeleider toegewezen die hen begeleidt in het dagelijks werk en periodiek begeleidingsgesprekken voert. Daarnaast is bij Welschap een praktijkopleider beschikbaar die op de achtergrond ondersteuning biedt en een deel van de examinering op zich neemt.

Locatie assistenten
De locatie assistent verricht groepsgebonden taken zonder pedagogisch karakter. Het accent ligt op licht huishoudelijke werkzaamheden ten behoeve van de gehele locatie. Hiermee verlichten zij de werkdruk van de pedagogisch professionals. De functie heeft een tijdelijk karakter en is bedoeld als tussenstap. De locatie assistent kan zich oriënteren op een bbl-opleiding en eventueel doorgroeien naar de functie van pedagogisch professional. »

Opleiden

VE-beleid
Investeren in ontwikkelingskansen van jonge kinderen loont. Daarom bieden we peuters met een risico op een onderwijsachterstand voorschoolse educatie (VE). Kinderen krijgen bij Welschap een samenhangend aanbod, waarmee hun ontwikkeling wordt gestimuleerd.
Kinderen met een VE-indicatie bezoeken de opvang vaker, zonder extra kosten. Hierdoor vergroot de kans op een betere start op de basisschool en wordt het risico op onderwijsachterstand mogelijk voorkomen of verminderd.

Bijna alle ouders bezoeken met hun kind het consultatiebureau van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Tijdens elk consult besteedt de jeugdverpleegkundige aandacht aan de taalontwikkeling, zelfs al bij de allerkleinsten. Er wordt gekeken of VE passend is voor het kind. Als een kind voldoet aan de criteria die de gemeente heeft gesteld, dan wordt er in overleg met ouders een VE-indicatie gegeven.

VE-programma's
Welschap biedt op verschillende locaties twee landelijk erkende VE-programma's aan, die zijn opgenomen in de databank Effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (NJi):

- Startblokken van Basisontwikkeling
- Uk & Puk

Uk & Puk is een programma voor kinderen van 0 tot 4 jaar en wordt daarom in vrijwel alle kinderdagverblijven ingezet.

Werken aan de hand van thema's
Bij Welschap werken we met thema's. Deze thema's zijn een onderdeel van de VE-programma's. Ze geven richting aan het werken op de groep en geven inhoud en betekenis aan het spel, wat zorgt voor herkenbaarheid en veiligheid.

Het thema duurt ongeveer 6 weken en komt gedurende dag op verschillende tijdstippen en bij diverse activiteiten terug. VE is een didactische houding, waarin we aansluiten bij de leeftijd en ontwikkelingsfasen van het kind. De VE-activiteiten zijn de invulling van het dagprogramma en worden niet toegevoegd als een losstaand element. We creëren en grijpen kansen om gedurende de hele dag bezig te zijn met de brede ontwikkeling van kinderen. »

Voorbeeld
Het thema is 'Knuffels' en vier kinderen zitten 's ochtends in de leeshoek met hun knuffel op schoot en vertellen verhalen aan elkaar. De pedagogisch professional leest voor over knuffels. Op tafel staan dozen en materialen waarmee kinderen een bedje voor hun knuffel kunnen maken. Buiten mogen de knuffels van de glijbaan en worden er knuffelhapjes in de keuken klaargemaakt. Zo worden verschillende interessegebieden aangesproken om al spelenderwijs met het thema bezig te zijn. Op deze manier komen er veel nieuwe woorden, vaardigheden en begrippen aan bod.

Opleiden

De pedagogisch coach/beleidsmedewerker
Het pedagogisch team van Welschap bestaat uit een aantal pedagogisch coaches die tevens pedagogisch beleidsmedewerker zijn.
De Wet IKK verplicht sinds 1 januari 2019 de inzet van een pedagogisch coach/beleidsmedewerker met de volgende taken:

1. De ontwikkeling en implementatie van pedagogisch beleid.
2. Coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie (VE).

Inventarisatie benodigde formatie
Op basis van de wettelijke rekennorm van de Wet IKK wordt de inzet per locatie bepaald.

Besluit VE

Beleidsvorming en coaching:
Aantal VE-indicatie peuters x 10 uur (jaarbasis)

- Uren alleen flexibel inzetbaar op de VE-groepen binnen één locatie.
- Uren niet flexibel inzetbaar over alle VE-locaties van de organisatie.

Wet IKK

Beleidsvorming:
Aantal locaties x 50 uur
Coaching:
Aantal FTE pedagogisch professionals x 10 uur

- Uren beleidsvorming flexibel inzetbaar over alle locaties van de organisatie.
- Uren coaching flexibel inzetbaar per locatie; iedere pedagogisch professional ontvangt een vorm van coaching.

Opleiden

VE-coaching
De kwaliteit van de VE hangt af van veel factoren. De belangrijkste voorspeller van kwaliteit,en daarmee van de effectiviteit is de kwaliteit van de pedagogisch professionals. In de VE-coaching ligt de nadruk op het bewust inzetten van de kennis en vaardigheden van de pedagogisch professionals. Hierdoor reflecteren en leren pedagogisch professionals de kinderen te volgen in de ontwikkeling en te stimuleren.
De pedagogisch coach/beleidsmedewerkers kunnen hierdoor, samen met de pedagogisch professionals, de VE en het effect daarvan naar een hoger plan brengen. In de locatiewerkplannen van VE-locaties wordt jaarlijks vastgelegd welke rol de pedagogisch coach speelt in het verbeteren van de VE-kwaliteit.

Coaching in de praktijk
De kern van de pedagogisch coaches is het onderlinge gesprek, de dialoog met de pedagogisch professional. Voor de relatie tussen coach en pedagogisch professional geldt hetzelfde als voor de relatie tussen de pedagogisch professional en kinderen: het moet een veilige, respectvolle, gestructureerde en leerzame relatie zijn. Er wordt bij Welschap onder andere gewerkt met de beproefde methode ‘Video Interactie Begeleiding’. Deze is gericht op het leren herkennen van initiatieven van kinderen, zodat de pedagogisch professional weet hoe zij kan aansluiten op de behoeften van kinderen. Hierdoor wordt het effect van het pedagogisch handelen van de pedagogisch professional versterkt.

De pedagogisch coaches maken deel uit van het pedagogisch team en hebben een afgebakende rol in de organisatie. Zij komen op locatie voor coaching en hebben ook organisatie brede taken, zoals ontwikkelen van beleid rondom pedagogische onderwerpen. Zij nemen deel aan intervisie- en scholingsbijeenkomsten, zodat ze de kneepjes van het vak leren en op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen.

Animatiefilm

Om een helder beeld te krijgen, is ons pedagogisch beleid samengevat in een animatiefilmpje.

Bekijk hier ons animatiefilmpje van het beleid

